YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

16 päivänä heinäkuuta 2009 *

Asiassa C-427/07,

jossa on kyse EY 226 artiklaan perustuvasta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevasta kanteesta, joka on nostettu 14.9.2007,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään D. Recchia, P. Oliver ja J.-B. Laignelot, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Irlanti, asiamiehenään D. O'Hagan, jota avustavat M. Collins, SC, ja D. McGrath, BL, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. W. A. Timmermans sekä tuomarit J.-C. Bonichot, K. Schiemann, J. Makarczyk (esittelevä tuomari) ja C. Toader,

julkisasiamies: J. Kokott,
kirjaaja: hallintovirkamies K. Sztranc-Sławiczek,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 27.11.2008 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 15.1.2009 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio vaatii kanteellaan yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että

– Irlanti ei ole noudattanut tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 27.6.1985 annetun neuvoston direktiivin 85/337/ETY (EYVL L 175, s. 40), sellaisena kuin se on muutettuna 3.3.1997 annetulla neuvoston

direktiivillä 97/11/EY (EYVL L 73, s. 5; jäljempänä direktiivi 85/337, muutettuna direktiivillä 97/11) mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toteuttanut kaikkia direktiivin 85/337, muutettuna direktiivillä 97/11, 2 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 2–4 kohdan mukaisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että ennen luvan myöntämistä hankkeet, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia direktiivin 85/377, muutettuna direktiivillä 97/11, liitteessä II olevan 10 kohdan e alakohtaan kuuluvassa ryhmässä tienrakennus, alistetaan lupamenettelyyn ja että niiden vaikutukset arvioidaan tämän muutetun direktiivin 5–10 artiklan mukaisesti

– Irlanti ei ole noudattanut yleisön osallistumisesta tiettyjen ympäristöä koskevien suunnitelmien ja ohjelmien laatimiseen sekä neuvoston direktiivien 85/337/ETY ja 96/61/EY muuttamisesta yleisön osallistumisen sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeuden osalta 26.5.2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/35/EY (EUVL L 156, s. 17) 6 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut kyseisen direktiivin 3 artiklan 1 ja 3–7 kohdan eikä 4 artiklan 1–6 kohdan noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä tai ainakaan ilmoittanut näistä toimenpiteistä komissiolle.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön säännöstö

Direktiivi 2003/35

2 Direktiivin 2003/35 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tämän direktiivin tavoitteena on edistää [tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa tehdyn] Århusin yleissopimuksen velvoitteiden täytäntöönpanoa erityisesti:

a) antamalla säännökset yleisön osallistumisesta tiettyjen ympäristöä koskevien suunnitelmien ja ohjelmien laatimiseen;

b) parantamalla yleisön osallistumista sekä säätämällä neuvoston direktiiveissä 85/337 – – ja 96/61/EY muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta.”

3 Direktiivin 2003/35 6 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on saatettava voimaan tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 25 päivänä kesäkuuta 2005. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.”

Direktiivi 85/337

4 Direktiivin 85/337 1 artiklan 2 kohdan mukaan, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 2003/35 3 artiklan 1 kohdalla, tarkoitetaan:

”– –

’yleisöllä’:

yhtä tai useampaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä taikka, kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaisesti, näiden yhteenliittymiä, järjestöjä tai ryhmiä;

’yleisöllä, jota asia koskee’:

yleisöä, johon 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut ympäristöä koskevat päätöksentekomenettelyt vaikuttavat tai todennäköisesti vaikuttavat, taikka yleisöä, jonka etua ne koskevat; tämän määritelmän mukaisesti katsotaan, että asia koskee ympäristönsuojelua edistävien ja kansallisen lainsäädännön mahdolliset vaatimukset täyttävien valtiosta riippumattomien järjestöjen etua.”

5 Direktiivin 85/337 2 artiklan, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 2003/35 3 artiklan 3 kohdalla, 1 ja 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ennen luvan myöntämistä hankkeet, joilla etenkin laatunsa, kokonsa tai sijaintinsa vuoksi todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia, alistetaan lupamenettelyyn ja että niiden vaikutukset arvioidaan. Tässä tarkoitetut hankkeet määritellään 4 artiklassa.

– –

3. Jäsenvaltiot voivat poikkeustapauksissa olla kokonaan tai osittain soveltamatta tiettyyn hankkeeseen tämän direktiivin säännöksiä, tämän kuitenkaan rajoittamatta 7 artiklan määräysten soveltamista.

Tällaisessa tapauksessa jäsenvaltioiden on:

a) tutkittava, onko jokin muu arviointimuoto sopiva;

b) asetettava yleisön, jota asia koskee, saataville a alakohdassa tarkoitetuilla muilla arviointimuodoilla saadut tiedot, vapauttamispäätöstä koskevat tiedot sekä vapauttamisen perusteet;

– –.”

6 Direktiivin 85/337, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/11, 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jollei direktiivin 2 artiklan 3 kohdassa säädetystä muuta johdu, liitteessä I mainitut hankkeet arvioidaan 5–10 artiklan mukaisesti.

2. Jollei direktiivin 2 artiklan 3 kohdassa säädetystä muuta johdu, jäsenvaltioiden on määriteltävä liitteessä II mainittujen hankkeiden osalta:

a) tapauskohtaisesti selvittämällä,

tai

b) jäsenvaltioiden asettamien raja-arvojen tai valintaperusteiden avulla

arvioidaanko tämä hanke 5–10 artiklan mukaisesti.

Jäsenvaltiot voivat päättää molempien a ja b kohdassa mainittujen menettelyjen soveltamisesta.

3. Tutkittaessa hankkeita tapauskohtaisesti tai vahvistettaessa raja-arvoja tai valinta-perusteita 2 kohdan soveltamiseksi, liitteessä III vahvistetut kyseistä hanketta koskevat olennaiset arviointiperusteet on otettava huomioon.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisten viranomaisten 2 kohdan mukaisesti tekemä päätös on kansalaisten saatavilla.”

7 Direktiivin 85/337, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/11, 5 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Niiden hankkeiden osalta, joiden ympäristövaikutukset on 4 artiklan mukaan arvioitava 5–10 artiklan mukaisesti, jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että hankkeen toteuttaja toimittaa asianmukaisessa muodossa liitteessä IV tarkemmin määritellyt tiedot silloin, kun:

a) jäsenvaltiot pitävät tietoja tärkeinä lupamenettelyn tietyssä vaiheessa sekä tietyn hankkeen tai hanketyypin erityisluonteen ja todennäköisesti vaikutuksen kohteena olevan ympäristön piirteiden vuoksi;

b) jäsenvaltiot katsovat, että hankkeesta vastaava voidaan kohtuudella velvoittaa kokoamaan nämä tiedot ottaen huomioon muun muassa sen hetkinen tietämys ja arviointimenetelmät.

– –

3. Hankkeesta vastaavan 1 kohdan mukaisesti toimittamissa tiedoissa on oltava ainakin:

– kuvaus hankkeesta, joka sisältää tiedot hankkeen sijainnista, suunnitelmasta ja laajuudesta,

– kuvaus merkittävien haitallisten vaikutusten välttämiseksi, vähentämiseksi ja jos mahdollista parantamiseksi suunnitelluista toimenpiteistä,

– tarvittavat tiedot niiden olennaisten ympäristövaikutusten tunnistamiseksi ja arvioimiseksi, joita hanke todennäköisesti aiheuttaa,

– selostus hankkeesta vastaavan tutkimista tärkeimmistä vaihtoehdoista ja tiedot hänen valintaansa vaikuttaneista pääasiallisista syistä ottaen huomioon ympäristövaikutukset,

– yleistajuinen yhteenveto edellisissä [luetelmakohdissa] mainituista tiedoista.

– –”

8 Direktiivin 85/337 6 artiklan, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 2003/35 3 artiklan 4 kohdalla, 2–6 kohdassa säädetään seuraavaa:

”2. Yleisölle on ilmoitettava joko julkisin ilmoituksin tai muin asianmukaisin tavoin, kuten sähköisin viestimin milloin mahdollista, seuraavat seikat 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen ympäristöä koskevien päätöksentekomenettelyjen varhaisessa vaiheessa ja viimeistään heti, kun tiedot voidaan kohtuudella antaa:

a) lupahakemus;

b) tieto siitä, että hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä, ja tarvittaessa, että siihen sovelletaan 7 artiklaa;

c) yksityiskohtaiset tiedot toimivaltaisista viranomaisista, jotka vastaavat päätöksenteosta, joilta voi saada asiaa koskevia tietoja ja joille huomautukset tai kysymykset voidaan esittää, sekä yksityiskohtaiset tiedot määräajoista huomautusten tai kysymysten esittämiselle;

d) mahdollisten päätösten luonne tai päätösluonnos, jos sellainen on;

e) ilmoitus 5 artiklan mukaisesti saadun tiedon saatavilla olosta;

f) milloin, missä ja miten asiaa koskevat tiedot annetaan saataville;

g) yksityiskohtaiset tiedot menettelyistä tämän artiklan 5 kohdan mukaista yleisön osallistumista varten.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yleisön, jota asia koskee, saataville annetaan kohtuullisessa määräajassa:

a) kaikki 5 artiklan mukaisesti saadut tiedot;

b) kansallisen lainsäädännön mukaisesti tärkeimmät toimivaltaiselle viranomaiselle tai toimivaltaisille viranomaisille annetut selvitykset ja ohjeet, kun yleisölle, jota asia koskee, tiedotetaan asiasta tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti;

c) ympäristötiedon julkisesta saatavuudesta 28 päivänä tammikuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/4/EY – – säännösten mukaisesti muut kuin tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetut tiedot, jotka ovat merkityksellisiä päätöksen kannalta 8 artiklan mukaisesti ja jotka annetaan saataville vasta, kun yleisölle, jota asia koskee, on ilmoitettu tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti.

4. Yleisölle, jota asia koskee, on annettava ajoissa ja tehokkaalla tavalla mahdollisuus osallistua 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin ympäristöä koskeviin päätöksentekomenettelyihin ja sillä on tätä tarkoitusta varten oltava oikeus esittää toimivaltaiselle viranomaiselle tai toimivaltaisille viranomaisille huomautuksensa ja mielipiteensä ennen kuin lupahakemuksesta päätetään vaihtoehtojen ollessa vielä avoinna.

5. Jäsenvaltioiden on määriteltävä yksityiskohtaiset järjestelyt, joita toteutetaan yleisölle tiedottamiseksi (esimerkiksi jakamalla ilmoituksia tietyllä alueella tai ilmoittamalla asiasta paikallisissa sanomalehdissä) sekä yleisön, jota asia koskee, kuulemiseksi (esimerkiksi kirjallisten lausuntojen tai julkisen kuulemisen avulla).

6. On asetettava eri vaiheille kohtuulliset määräajat, joilla mahdollistetaan, että yleisölle tiedottamiseen ja yleisön, jota asia koskee, valmistautumiseen sekä tehokkaaseen osallistumiseen ympäristöä koskevaan päätöksentekoon tämän artiklan mukaisesti jää riittävästi aikaa."

9 Direktiivin 85/337 7 artiklassa, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 2003/35 3 artiklan 5 kohdalla, säädetään seuraavaa:

"1. Jos jäsenvaltion tiedossa on, että tietyllä hankkeella on todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia toisessa jäsenvaltiossa tai jos jäsenvaltio, johon todennäköisesti kohdistuu merkittävä vaikutus, niin vaatii, sen jäsenvaltion, jonka alueella hanke aiotaan toteuttaa, on toimitettava sille jäsenvaltiolle, johon vaikutus kohdistuu, mahdollisimman pian ja viimeistään silloin, kun se tiedottaa asiasta omille kansalaisilleen, muun muassa:

a) kuvaus hankkeesta ja sen ohessa kaikki käytettävissä oleva tieto hankkeen mahdollisesta rajat ylittävästä vaikutuksesta,

b) tiedot mahdollisesti tehtävän päätöksen luonteesta,

ja sen on annettava toiselle jäsenvaltiolle kohtuullinen aika ilmoittaa, haluaako se osallistua 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin ympäristövaikutuksia koskeviin päätöksentekomenettelyihin, ja se voi sisällyttää tähän tämän artiklan 2 kohdassa mainitut tiedot.

2. Jos jäsenvaltio, jolle toimitetaan tietoja 1 kohdan nojalla, ilmoittaa aikovansa osallistua 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin ympäristöä koskeviin päätöksentekomenettelyihin, jäsenvaltion, jonka alueella hanke aiotaan toteuttaa, on lähetettävä, jollei se vielä ole sitä tehnyt, sellaiselle jäsenvaltiolle, johon vaikutus kohdistuu, 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimitettavat ja 6 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdan mukaisesti saataville asetettavat tiedot.

– –

5. Asianomaiset jäsenvaltiot voivat päättää tämän artiklan täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista järjestelyistä, joiden on oltava sellaisia, että yleisö, jota asia koskee sen jäsenvaltion alueella, johon vaikutus kohdistuu, voi osallistua hanketta koskeviin 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin ympäristöä koskeviin päätöksentekomenettelyihin tehokkaasti.”

10 Direktiivin 85/337 9 artiklassa, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 2003/35 3 artiklan 6 kohdalla, säädetään seuraavaa:

”1. Kun päätös luvan myöntämisestä tai epäämisestä on tehty, toimivaltaisen viranomaisen tai viranomaisten on tiedotettava asiasta yleisölle asianmukaisten menettelyjen mukaisesti ja saatettava yleisön saataville seuraavat tiedot:

– päätöksen sisältö ja siihen liittyvät ehdot,

– tutkittuaan yleisön, jota asia koskee, ilmaisemat huomautukset ja mielipiteet, päätöksen perusteena olevat tärkeimmät seikat ja näkökohdat, mukaan lukien tiedot yleisön osallistumisprosessista,

– tarvittaessa kuvaus tärkeimmistä toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on estää, vähentää ja, jos mahdollista, poistaa merkittävät haittavaikutukset.

2. Toimivaltaisen viranomaisen tai toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava tästä 7 artiklan mukaisesti kuullulle jäsenvaltiolle ja toimitettava sille tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tiedot.

Kuultujen jäsenvaltioiden on varmistettava, että yleisön, jota asia koskee, saataville annetaan asianmukaisella tavalla tiedot niiden omalla alueella."

11 Direktiivin 85/337 10 a artiklassa, joka on lisätty direktiivin 2003/35 3 artiklan 7 kohdalla, säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisen oikeusjärjestelmän mukaisesti siihen yleisöön kuuluville, jota asia koskee, ja:

a) joiden etua asia riittävästi koskee, tai vaihtoehtoisesti

b) jotka väittävät oikeuksiensa heikentyvän, jos jäsenvaltion hallintolainkäyttöä koskevassa säännöstössä niin edellytetään,

on mahdollisuus saattaa tuomioistuimessa tai muussa laillisesti perustetussa riippumattomassa ja puolueettomassa elimessä tähän direktiiviin sisältyvien yleisön osallistumista koskevien säännösten soveltamisalaan kuuluvien päätösten, toimien tai laiminlyöntien asiasisällön taikka niihin liittyvien menettelyjen laillisuus uudelleen tutkittavaksi.

Jäsenvaltioiden on määriteltävä, missä vaiheessa moite päätöksiä, toimia tai laiminlyöntejä vastaan voidaan esittää.

Jäsenvaltioiden on määriteltävä, mikä muodostaa riittävän edun ja oikeuden heikentymisen, tavoitteenaan antaa yleisölle, jota asia koskee, laaja muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus. Edellä 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut vaatimukset täyttävien valtioista riippumattomien järjestöjen edun katsotaan olevan tämän artiklan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla riittävä. Niillä katsotaan myös olevan oikeuksia, joita on mahdollista loukata tämän artiklan b alakohdassa tarkoitetulla tavalla.

Tämän artiklan säännökset eivät estä mahdollisuutta, että hallinnollinen viranomainen alustavasti tutkii asian uudelleen, eivätkä ne vaikuta vaatimukseen hallinnollisten muutoksenhakumenettelyjen loppuunsaattamisesta ennen kuin asia saatetaan tuomioistuimen tutkittavaksi, silloin kun kansallisessa lainsäädännössä on tällainen vaatimus.

Kyseisen menettelyn on oltava oikeudenmukainen, tasapuolinen ja nopea, eikä se saa olla niin kallis, että se olisi esteenä menettelyyn osallistumiselle.

Tämän artiklan säännösten tehostamiseksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että yleisölle annetaan käytännön tietoja mahdollisuudesta turvautua hallinnollisiin ja tuomioistuimessa tapahtuviin muutoksenhakumenettelyihin.”

12 Direktiivin 85/337, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/11, liitteessä II luetellaan hankkeet, joita tarkoitetaan tämän muutetun direktiivin 4 artiklan 2 kohdassa. Kyseisen liitteen 10 kohdan e alakohtaan kuuluvat väliotsikon ”Perusrakennehankkeet” alaisuudessa teiden, satamien – mukaan lukien kalasatamat – ja satamalaitteiden rakentaminen (muut kuin liitteessä I mainitut).

Direktiivi 96/61/EY

13 Ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämiseksi 24.9.1996 annetun neuvoston direktiivin 96/61/EY (EYVL L 257, s. 26) 2 artiklan, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 2003/35 4 artiklan 1 kohdalla, 12 ja 13 kohdan mukaan tarkoitetaan:

”13. ’yleisöllä’ yhtä tai useampaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä taikka, kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaisesti, näiden yhteenliittymiä, järjestöjä tai ryhmiä;

14. ’yleisöllä, jota asia koskee’ yleisöä, johon lupamenettely vaikuttaa tai todennäköisesti vaikuttaa, tai yleisöä, jonka etua päätös luvan myöntämisestä tai luvan tai lupaehtojen päivittämisestä koskee; tämän määritelmän mukaisesti katsotaan, että asia koskee ympäristönsuojelua edistävien ja kansallisen lainsäädännön vaatimukset täyttävien valtioista riippumattomien järjestöjen etua.”

14 Direktiivin 96/61 15 artiklan, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 2003/35 4 artiklan 3 kohdalla, 1 ja 5 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yleisölle, jota asia koskee, annetaan mahdollisuus osallistua varhaisessa vaiheessa ja tehokkaasti menettelyyn, joka koskee

– luvan myöntämistä uusia laitoksia varten,

– luvan myöntämistä olennaiseen muutokseen laitoksen toiminnassa,

– laitoksen luvan tai lupaehtojen tarkistamista 13 artiklan 2 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan mukaisesti.

Tällaisessa osallistumisessa sovelletaan liitteessä V säädettyä menettelyä.

– –

5. Kun päätös on tehty, toimivaltaisen viranomaisen on tiedotettava asiasta yleisölle asianmukaisten menettelyjen mukaisesti ja saatettava yleisön saataville seuraavat tiedot:

a) päätöksen sisältö mukaan lukien jäljennös luvasta sekä ehdot ja myöhemmät tarkistukset; ja

b) tutkittuaan yleisön, jota asia koskee, ilmaisemat huomautukset ja mielipiteet, päätöksen perusteena olevat seikat ja näkökohdat, mukaan lukien tiedot yleisön osallistumisprosessista.”

15 Direktiivin 96/61 15 a artiklassa, joka on lisätty direktiivin 2003/35 4 artiklan 4 kohdalla, säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisen oikeusjärjestelmän mukaisesti siihen yleisöön kuuluvilla, jota asia koskee, ja yleisöllä:

a) joiden etua asia riittävästi koskee, tai vaihtoehtoisesti

b) jotka väittävät oikeuksiensa heikentyvän, jos jäsenvaltion hallintolainkäyttöä koskevassa säännöstössä niin edellytetään,

on mahdollisuus saattaa tuomioistuimessa tai muussa laillisesti perustetussa riippumattomassa ja puolueettomassa elimessä tähän direktiiviin sisältyvien yleisön osallistumista koskevien säännösten soveltamisalaan kuuluvien päätösten, toimien tai laiminlyöntien asiasisällön taikka niihin liittyvien menettelyjen laillisuus uudelleen tutkittavaksi.

Jäsenvaltioiden on määriteltävä, missä vaiheessa muita päätöksiä, toimia tai laiminlyöntejä vastaan voidaan esittää huomautuksia.

Jäsenvaltioiden on määriteltävä, mikä muodostaa riittävän edun ja mikä oikeuden heikentymisen tavoitteenaan antaa yleisölle, jota asia koskee, laaja muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus. Edellä 2 artiklan 14 kohdassa tarkoitetut vaatimukset täyttävien valtioista riippumattomien järjestöjen edun katsotaan olevan tämän artiklan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla riittävä. Niillä katsotaan myös olevan oikeuksia, joita on mahdollista loukata tämän artiklan b alakohdassa tarkoitetulla tavalla.

Tämän artiklan säännökset eivät estä mahdollisuutta, että hallinnollinen viranomainen alustavasti tutkii asian uudelleen, eivätkä ne vaikuta vaatimukseen hallinnollisten muutoksenhakumenettelyjen loppuunsaattamisesta ennen kuin asia saatetaan tuomioistuimessa tutkittavaksi, silloin kun kansallisessa lainsäädännössä on tällainen vaatimus.

Kyseisen menettelyn on oltava oikeudenmukainen, tasapuolinen ja nopea, eikä se saa olla niin kallis, että se olisi esteenä menettelyyn osallistumiselle.

Tämän artiklan säännösten tehostamiseksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että yleisölle annetaan käytännön tietoja mahdollisuudesta turvautua hallinnollisiin ja tuomioistuimessa tapahtuviin muutoksenhakumenettelyihin.”

Kansallinen säännöstö

16 Vuoden 2000 kaavoitus- ja maankäyttölain (Public Act n°30/2000, Planning and Development Act, 2000), sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 2006 (strategista infrastruktuuria koskevalla) kaavoitus- ja maankäyttölailla (Public Act n° 27/2006,

Planning and Development (Strategic Infrastructure) Act, 2006, Order 2006, S. I. nº 525/2006; jäljempänä PDA), 176 §:stä ja vuoden 2001 kaavoitus- ja maankäyttöasetusten (Planning and Development Regulations 2001, S. I. nº 600/2001; jäljempänä PDR) liitteestä 5 ilmenee, että selvitys ja arviointi ympäristövaikutuksista ovat pakollisia tietyissä hankkeissa, kun tietyt kynnysarvot ylitetään, mutta yksityistiehankkeet eivät kuulu niihin erityisenä hankkeiden luokkana.

17 Muutoksenhakumenettelystä tuomioistuimissa (judicial review) säädetään ylioikeuksien työjärjestyksen (Rules of the Superior Courts) 84 §:ssä, jonka mukaan ylioikeuksilla on tietyin edellytyksin toimivalta valvoa alempien tuomioistuinten ja hallintoelinten päätösten laillisuutta.

18 Muutoksenhakumenettelyssä tuomioistuimissa voidaan vedota sekä julkisoikeudellisiin että yksityisoikeudellisiin kanneperusteisiin, joista perinteiset julkisoikeudelliset kanneperusteet liittyvät toimivallan ylittämiseen ja kyseisten alempien tuomioistuinten ja hallintoelinten toimivallan käytön valvontaan.

19 Muutoksenhaku tuomioistuimessa on kaksivaiheinen menettely. Ylioikeudelta on pyydettävä lupaa tällaisen kanteen nostamiseen, ja tällöin on esitettävä korvausvaatimuksen yksilöivät perustelut sekä ilmoitus vaatimuksen perusteena olevista tosiseikoista. Jos lupa myönnetään, kantaja voi panna vireille muutoksenhakumenettelyn tuomioistuimessa.

20 Laissa säädetään erityisestä menettelystä, jota sovelletaan pyydettäessä lupaa hakea tuomioistuimessa muutosta kaupunkisuunnitteluasioissa toimivaltaisten viranomaisten päätöksiin, ja asiaa koskevat säännökset ovat PDA:n 50 ja 50A §:ssä.

21 PDA:n 50A §:n 3 momentissa säädetään seuraavaa:

”Tuomioistuin ei myönnä 50 §:ssä tarkoitettua lupaa, paitsi jos

a) merkittävät syyt tukevat sitä, että kyseinen päätös tai toimi on pätemätön tai on julistettava pätemättömäksi, ja

b) (i) hakemuksen kohteena oleva asia koskee merkittävästi hakijan etua, tai

(ii) hakija – kun kyseinen päätös tai toimi koskee hanketta, joka on asian kannalta merkityksellisenä ajankohtana tai sen aikaan voimassa olleiden, 176 §:n tai sen mukaisesti annettujen säännösten nojalla määritettävä hankkeeksi, jolla on mahdollisia merkittäviä ympäristövaikutuksia –

(I) on yhteisö tai organisaatio (muu kuin valtion viranomainen, julkinen viranomainen tai hallituksen elin tai virasto), jonka tavoite tai tarkoitus liittyy ympäristönsuojelun edistämiseen,

(II) on noudattanut tätä tavoitetta tai tarkoitusta 12 kuukauden aikana ennen hakemuksen esittämistä ja

(III) täyttää (mahdolliset) vaatimukset, joita yhteisön tai organisaation on 37 §:n 4 momentin d kohdan iii alakohdan mukaan täytettävä voidakseen käyttää 37 §:n 4 momentin c kohdan mukaisia oikeussuojakeinoja (tämän määräyksen vuoksi viittaus oikeussuojakeinon kohteena olevan päätöksen alaan on 37 §:n 4 momentin e kohdan iv alakohdan kaikkia vaatimuksia sovellettaessa tulkittava viittaukseksi sen päätöksen tai toimen alaan, joka on 50 §:n mukaisen lupahakemuksen kohteena).”

22 PDA:n 50A §:n 4 momentissa täsmennetään, että vaadittu merkittävä oikeussuojan tarve ei rajoitu kiinteistöihin tai taloudellisiin etuihin.

23 PDA:n 50A §:n 10 momentissa ja 11 momentin b kohdassa tuomioistuimia kehotetaan toteuttamaan menettelyt niin nopeasti kuin oikeudenkäyttö sallii. PDA:n 50A §:n 12 momentissa sallitaan muiden säännösten antaminen menettelyjen nopeuttamiseksi.

Oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

24 Komissio on yhdistänyt käsiteltävänä olevaan kanteeseen kahdesta oikeudenkäyntiä edeltäneestä menettelystä johtuvat väitteet.

25 Ensinnäkin komissiossa kirjattiin vuonna 2001 saapuneeksi Irlantiin kohdistuva kantelu, joka koskee yksityistiehankkeesta aiheutuvaa haittaa Commogue Marsh, Kinsale -nimisellä paikkakunnalla Corkin kreivikunnassa sijaitsevalle rannikkovyöhykkeelle. Komissio lähetti 18.10.2002 Irlannille virallisen huomautuksen, jossa mainittiin, ettei kysymyksessä olevaa hanketta varten nähtävästi ollut myönnetty minkäänlaista lupaa eikä hankkeen ympäristövaikutuksista ollut kohteen vaikutusalttiudesta huolimatta tehty minkäänlaista ennakkoarviota vastoin direktiivissä 85/337, muutettuna direktiivillä 97/11, säädettyjä vaatimuksia.

26 Asianomainen jäsenvaltio vastasi viralliseen huomautukseen 5.3.2003 ilmoittaen, että kyseinen hanke sisältyi osana rakennustyöhön, johon oli lupa.

27 Komissio ei tyytynyt tähän vastaukseen vaan lähetti 11.7.2003 perustellun lausunnon, jossa Irlantia kehotettiin toteuttamaan direktiivin 85/337, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/11, noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden määräajassa perustellun lausunnon tiedoksiantamisesta.

28 Irlanti pyysi 9.9.2003 päivätyllä kirjeellä määräajan pidentämistä kahdella kuukaudella vastatakseen perusteltuun lausuntoon ja vastasi siihen 10.11.2003 päivätyllä kirjeellä.

29 Toiseksi komissio lähetti 28.7.2005 Irlannille virallisen huomautuksen, joka koski direktiivin 2003/35 saattamista osaksi kansallista oikeusjärjestystä ja jossa tätä jäsenvaltiota kehotettiin esittämään sille huomautuksensa kahden kuukauden määräajassa kirjeen vastaanottamisesta.

30 Irlanti vastasi 7.9.2005 päivätyllä kirjeellä, jossa se myönsi saattaneensa direktiivin 2003/35 osaksi kansallista oikeusjärjestystä vain osittain.

31 Komissio lähetti 19.12.2005 perustellun lausunnon, jossa Irlantia kehotettiin toteuttamaan kyseisen direktiivin noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden määräajassa perustellun lausunnon vastaanottamisesta.

32 Irlanti täsmensi 14.2.2006 päivätyssä kirjeessä, että täytäntöönpanotoimenpiteiden valmistelu oli käynnissä.

33 Komissio lähetti 18.10.2006 täydentävän perustellun lausunnon, jossa Irlantia vaadittiin toteuttamaan lausuntoon vastaamisen edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden kuluessa sen vastaanottamisesta. Asianomainen jäsenvaltio vastasi 27.2.2007 eli komission asettaman määräajan päättymisen jälkeen.

34 Koska komissio ei ollut tyytyväinen Irlannin näissä kahdessa oikeudenkäyntiä edeltäneessä menettelyssä antamiin vastauksiin, se päätti EY 226 artiklan toisen kohdan nojalla nostaa nyt käsiteltävän kanteen.

Kanne

35 Komission kanne perustuu kahteen kanneperusteeseen.

Ensimmäinen kanneperuste

Asianosaisten lausumat

36 Komissio katsoo, että yksityistien rakentaminen on direktiivin 85/337, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/11, liitteessä II olevan 10 kohdan e alakohdan piiriin kuuluva perusrakennehanke ja että tämän vuoksi Irlannin viranomaisilla on kyseisen muutetun direktiivin 2 artiklan mukaisesti velvollisuus valvoa, että tällaisista hankkeista tehdään niiden ympäristövaikutusten arviointi ennen luvan myöntämistä, jos niillä katsotaan todennäköisesti olevan merkittäviä ympäristövaikutuksia.

37 Koska Irlannin lainsäädännössä ympäristövaikutusten arvioinnin tekemistä koskeva vaatimus on rajattu koskemaan vain julkisten viranomaisten ehdottamia yleisten teiden rakennushankkeita, tämä lainsäädäntö ei komission mukaan ole yhteisön oikeuden vaatimusten mukainen.

38 Irlanti ei kiistä sitä, että yksityisteiden rakennushankkeet kuuluvat direktiivin 85/337, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/11, liitteessä II olevan 10 kohdan e alakohdan piiriin, mutta katsoo, että ne lähes aina sisältyvät erottamattomana osana muihin hankkeisiin, joita vaatimus niiden ympäristövaikutusten arvioimisesta puolestaan koskee PDA:n 176 §:n ja PDR:n liitteen 5 säännösten nojalla silloin, kun niillä todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia.

39 Kyseinen jäsenvaltio sitä paitsi myöntää, ettei direktiivissä 85/337, muutettuna direktiivillä 97/11, tehdä eroa yksityisten ja yleisten tiehankkeiden välillä, ja ilmoittaa aikovansa muuttaa lainsäädäntöä siten, että tiehankkeista tehdään kokonaan oma luokkansa, jota vaatimus ympäristövaikutusten arvioinnista koskee, jos tiehankkeella todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

40 Jäsenvaltioiden on direktiivin 85/337, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/11, 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti määriteltävä tämän muutetun direktiivin liitteessä II lueteltuihin luokkiin kuuluvien hankkeiden osalta joko tapauskohtaisesti selvittämällä tai raja-arvojen tai valintaperusteiden avulla, onko kyseisistä hankkeista tehtävä niiden ympäristövaikutusten arviointi tämän direktiivin 5–10 artiklan mukaisesti. Saman säännöksen mukaan jäsenvaltiot voivat myös päättää soveltaa molempia menettelyjä.

41 Vaikka jäsenvaltioille siten annetaan harkintavaltaa tiettyjen hanketyyppien määrittämisessä arviointia edellyttäviksi taikka noudatettavien valintaperusteiden ja/tai raja-arvojen vahvistamisessa, tätä harkintavaltaa rajoittaa direktiivin 85/337, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/11, 2 artiklan 1 kohdassa säädetty velvollisuus vaatia tutkittaviksi hankkeet, joilla etenkin laatunsa, kokonsa tai sijaintinsa vuoksi todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia (ks. asia C-72/95, Kraaijeveld ym., tuomio 24.10.1996, Kok., s. I-5403, 50 kohta; asia C-2/07, Abraham ym., tuomio 28.2.2008, Kok., s. I-1197, 37 kohta ja asia C-75/08, Mellor, tuomio 30.4.2009, Kok., s. I-3799, 50 kohta).

42 Tältä osin yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut, että jos jäsenvaltio vahvistaa valintaperusteet tai raja-arvot sellaisiksi, että käytännössä kokonainen hankkeiden luokka jää jo etukäteen arvioiden ympäristövaikutusten arviointivelvollisuuden ulkopuolelle, se ylittää sille mainitun muutetun direktiivin 2 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 2 kohdan mukaan kuuluvan harkintavallan rajat, paitsi jos kokonaisarvioinnin perusteella on voitu katsoa, että millään näistä hankkeista ei todennäköisesti ole merkittäviä ympäristövaikutuksia (ks. em. asia Kraaijeveld ym., tuomion 53 kohta ja asia C-435/97, WWF ym., tuomio 16.9.1999, Kok., s. I-5613, 38 kohta).

43 Direktiivin 85/337, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/11, 4 artiklan 2 kohdan piiriin kuuluvista hankkeista tämän muutetun direktiivin liitteessä II olevan 10 kohdan e alakohdan sääntelyn kohteena on ”teiden – – rakentaminen”.

44 Koska Irlannin lainsäädännössä, sellaisena kuin se oli voimassa perustellussa lausunnossa vahvistetun määräajan päättyessä, edellytettiin yksityisteiden rakennushankkeiden ympäristövaikutusten arviointia vain siinä tapauksessa, että nämä hankkeet sisältyivät direktiivin 85/337, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/11, soveltamisalaan kuuluviin muihin hankkeisiin, jotka itsessään kuuluivat arviointivelvollisuuden piiriin, tästä lainsäädännöstä oli seurauksena, että kaikki yksityisteiden rakennushankkeet erikseen toteutettuina välttyivät hankkeen ympäristövaikutusten arvioimiselta, vaikka kyseisellä hankkeella todennäköisesti oli merkittäviä ympäristövaikutuksia.

45 Lisäksi on syytä huomauttaa, että se valintaperuste, onko tie yksityinen vai yleinen, ei ole sellainen peruste, joka vaikuttaisi millään tavalla siihen, sovelletaanko direktiivin 85/337, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/11, liitteessä II olevan 10 kohdan e alakohtaa.

46 Ensimmäinen kanneperuste on näin ollen perusteltu.

Toinen kanneperuste

47 Komission oikeudenkäyntikirjelmistä niiden viimeisimmässä muodossa ilmenee, että komissio katsoo direktiivin 2003/35 4 artiklan 1, 5 ja 6 kohtaa koskevien väitteiden peruuttamisen huomioon ottaenkin, että Irlannin täytäntöönpanotoimenpiteet ovat edelleen puutteellisia kyseisen direktiivin 3 artiklan 1 ja 3–7 kohdan sekä 4 artiklan 2–4 kohdan osalta ja että tämä merkitsee saman direktiivin 6 artiklasta johtuvien velvoitteiden noudattamatta jättämistä.

48 Sen lisäksi komissio katsoo, että Irlanti on kyseisen 6 artiklan säännösten vastaisesti joka tapauksessa jättänyt ilmoittamatta säädetyssä määräajassa säännökset, joilla edellä mainitut artiklat oli tarkoitus panna täytäntöön.

49 Toinen kanneperuste, tarkasteltaessa sen osia erikseen ja sellaisena kuin komissio on siihen lähinnä vedonnut, koskee näin ollen ainoastaan sitä, ettei direktiivin 2003/35 tiettyjä säännöksiä ole saatettu osaksi kansallista oikeusjärjestystä, minkä komissio on istunnossa vahvistanutkin, eikä arvostelu siten kohdistu täytäntöönpanon laatuun, jota komissio ei siis voi tehokkaasti kyseenalaistaa käsiteltävänä olevassa asiassa.

50 Lisäksi on syytä huomauttaa, että käsiteltävänä olevassa kanteessa tarkoitetaan PDA:n säännöksiä sellaisina kuin ne ovat tämän tuomion 16 kohdassa mainitulla vuoden 2006 lainmuutoksella tehtyjen muutosten jälkeen ja että kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 53 kohdassa huomauttanut, kyseiset muutokset ovat tulleet voimaan 17.10.2006 eli ennen täydentävässä perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymistä.

Vaatimus direktiivin 2003/35 3 artiklan 1 kohdan säännösten saattamisesta osaksi kansallista oikeusjärjestystä

– Asianosaisten lausumat

51 Direktiivin 2003/35 3 artiklan 1 kohdan osalta komissio katsoo, että Irlannin viranomaisten on annettava säännökset, joilla taataan, ettei käsitteitä ”yleisö” ja ”yleisö, jota asia koskee” määritellä Irlannin lainsäädännössä suppeammin kuin direktiivissä 2003/35. Se huomauttaa erityisesti, ettei valtioista riippumattomien järjestöjen oikeuksia ole taattu oikeuskäytännön mukaan riittävällä tavalla, vaikka kyseisessä direktiivissä annetaan niille tiettyjä oikeuksia sillä perusteella, että ne kuuluvat yleisöön, jota asia koskee.

52 Irlanti väittää tämän johdosta, että kun otetaan huomioon erityisesti tuomioistuimiin kohdistuva yleinen velvollisuus tulkita kansallista oikeutta yhteisön oikeuden säännösten mukaisella tavalla, käsitteiden ”yleisö” ja ”yleisö, jota asia koskee” määritteleminen säätämällä siitä laissa ei ole tarpeen näiden määritelmien täysimää-

räisen oikeusvaikutuksen kannalta. Irlanti toteaa lisäksi, että äskettäin myönnetyt oikeudet taataan jo yleisölle kokonaisuudessaan eikä erityisen määritelmän antaminen käsitteelle ”yleisö, jota asia koskee” ole sen vuoksi tarpeen.

53 Irlanti huomauttaa myös, että valtioista riippumattomat ympäristönsuojelua edistävät järjestöt on PDA:n 50A §:n 3 momentin b kohdan ii alakohdan mukaan vapautettu velvollisuudesta osoittaa, että niillä on merkittävä oikeussuojan tarve.

– Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

54 On syytä muistuttaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan direktiivin saattaminen osaksi kansallista oikeusjärjestystä ei välttämättä edellytä sitä, että sen säännökset olisi samanmuotoisina ja sanasta sanaan toistettava nimenomaisella erityisellä säännöksellä, vaan yleinen oikeustila voi olla riittävä, jos se takaa sen, että direktiivi on kokonaisuudessaan riittävän selkeästi ja täsmällisesti täytäntöönpantu (ks. mm. asia C-214/98, komissio v. Kreikka, tuomio 16.11.2000, Kok., s. I-9601, 49 kohta; asia C-38/99, komissio v. Ranska, tuomio 7.12.2000, Kok., s. I-10941, 53 kohta ja asia C-32/05, komissio v. Luxemburg, tuomio 30.11.2006, Kok., s. I-11323, 34 kohta).

55 Niin ikään vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan direktiivin säännökset on pantava täytäntöön kiistattoman sitovasti ja riittävän konkreettisesti, täsmällisesti ja selvästi, jotta täytettäisiin se oikeusvarmuutta koskeva edellytys, jonka mukaan tapauksessa, jossa direktiivin tarkoituksena on luoda oikeuksia yksityisille oikeussubjekteille, nämä voivat tuntea täysin oikeutensa (ks. mm. asia C-197/96, komissio v. Ranska, tuomio 13.3.1997, Kok., s. I-1489, 15 kohta; asia C-207/96, komissio v. Italia, tuomio 4.12.1997, Kok., s. I-6869, 26 kohta ja em. asia komissio v. Luxemburg, tuomion 34 kohta).

56 Tarkasteltaessa direktiivin 2003/35 3 artiklan 1 kohdan tarkoitusta, joka on uusien määritelmien lisääminen direktiivin 85/337 1 artiklan 2 kohdassa jo olevien määritelmien joukkoon ja erityisesti sen osoittaminen, mitä käsitteellä ”yleisö, jota asia koskee” tarkoitetaan kyseisessä direktiivissä, ja kun otetaan huomioon, että direktiivissä 2003/35 myönnetään samanaikaisesti uusia oikeuksia kyseiselle yleisölle, siitä, ettei näitä määritelmiä ole nimenomaisesti toistettu Irlannin lainsäädännössä, ei voida tehdä sellaista johtopäätöstä, ettei Irlanti olisi täyttänyt velvollisuuttaan saattaa kyseiset säännökset osaksi kansallista oikeusjärjestystään.

57 Kuten nimittäin julkisasiamies on huomauttanut ratkaisuehdotuksensa 36 ja 37 kohdassa, direktiivillä 2003/35 täten käyttöön otetun uuden käsitteen ”yleisö, jota asia koskee” määritelmän soveltamisalan tarkasteleminen on mahdollista vain ottamalla huomioon kokonaisuudessaan ne oikeudet, jotka mainitulla direktiivillä tunnustetaan ”yleisölle, jota asia koskee”, sillä nämä kaksi näkökohtaa liittyvät toisiinsa erottamattomasti.

58 Tältä osin komissio ei ole osoittanut, missä suhteessa ”yleisö, jota asia koskee”, eli yleisö, johon ympäristöä koskevat päätöksentekomenettelyt vaikuttavat tai voivat vaikuttaa tai jolla on tässä yhteydessä valvottavia etuja, olisi jäänyt ilman niitä oikeuksia, jotka sen on ollut määrä saada direktiivillä 2003/35 toteutettujen muutosten nojalla.

59 Lopuksi on syytä huomauttaa, että komission väitteet siitä, miten oikeuskäytännössä on suhtauduttu valtioista riippumattomien ympäristöalan järjestöjen asemaan osana ”yleisöä, jota asia koskee”, kohdistuvat ensisijaisesti mahdollisiin puutteisiin niiden oikeuksien tosiasiallisessa täytäntöönpanossa, joita tällaiset järjestöt voivat vaatia varsinkin tuomioistuimissa käsiteltävien kanteiden yhteydessä, joten nämä väitteet menevät yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi yksinomaisesti saatetun täytäntöönpanon laiminlyöntiä koskevan väitteen ulkopuolelle.

60 Edellä esitetystä seuraa, että toinen kanneperuste on perusteeton siltä osin kuin se koskee vaatimusta direktiivin 2003/55 3 artiklan 1 kohdan säännösten saattamisesta osaksi kansallista oikeusjärjestystä.

Vaatimus direktiivin 2003/35 3 artiklan 3–6 kohdan sekä 4 artiklan 2 ja 3 kohdan saattamisesta osaksi kansallista oikeusjärjestystä

– Asianosaisten lausumat

61 Komission mukaan direktiivin 2003/35 3 artiklan 3–6 kohtaa ja 4 artiklan 2 ja 3 kohtaa ei ole saatettu täysimääräisesti osaksi kansallista oikeusjärjestystä.

62 Näiden säännösten osalta Irlanti vetoaa siihen, että ne on saatettu osaksi kansallista oikeusjärjestystä yhdyskuntasuunnittelulupajärjestelmän osalta, mutta myöntää, että täydentävässä perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä näiden säännösten täytäntöönpano edellytti vielä muita lupamenettelyjä koskevien lainsäädäntötoimien toteuttamista.

63 Mainitun direktiivin 4 artiklan 2 ja 3 kohdan säännösten osalta Irlanti myöntää, että tuossa perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä sen täytyi vielä toteuttaa eräitä toimenpiteitä näiden säännösten panemiseksi täysimääräisesti täytäntöön sekä ilmoittaa niistä.

– Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

64 On muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan arvioitaessa sitä, onko jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, on otettava huomioon jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se oli perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä (ks. mm. asia C-173/01, komissio v. Kreikka, tuomio 4.7.2002, Kok., s. I-6129, 7 kohta ja asia C-114/02, komissio v. Ranska, tuomio 10.4.2003, Kok., s. I-3783, 9 kohta).

65 On kiistatonta, että täydentävässä perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä Irlanti ei ollut antanut lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä, joilla direktiivin 2003/35 3 artiklan 3–6 kohta sekä 4 artiklan 2 ja 3 kohta olisi voitu saattaa täysimääräisesti osaksi kansallista oikeusjärjestystä. Yhteisöjen tuomioistuin ei vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan voi lisäksi ottaa huomioon tämän jälkeen eli jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen nostamisen jälkeen tapahtuneita muutoksia (ks. mm. asia C-211/02, komissio v. Luxemburg, tuomio 6.3.2003, Kok., s. I-2429, 6 kohta).

66 Toinen kanneperuste on näin ollen perusteltu siltä osin kuin se koskee direktiivin 2003/35 3 artiklan 3–6 kohdan sekä 4 artiklan 2 ja 3 kohdan täytäntöönpanon laiminlyöntiä.

Vaatimus direktiivin 2003/35 3 artiklan 7 kohdan ja 4 artiklan 4 kohdan saattamisesta osaksi kansallista oikeusjärjestystä

– Asianosaisten lausumat

67 Komissio väittää, että Irlanti ei ole pannut täytäntöön vaatimuksia, jotka johtuvat direktiivin 2003/35 3 artiklan 7 kohdan ja 4 artiklan 4 kohdan säännöksistä, joista ensimmäisellä on lisätty 10 a artikla direktiiviin 85/337 ja jälkimmäisellä 15 a artikla direktiiviin 96/61. Komissio esittää viisi väitettä toisen kanneperusteen tämän osan tueksi.

68 Ensimmäisessä väitteessä, joka koskee direktiivin 2003/35 3 artiklan 7 kohdassa ja 4 artiklan 4 kohdassa asetettua vaatimusta siitä, että asia koskee riittävästi asianomaisen etua, komissio väittää, että peruste, jota sovelletaan PDA:n 50 §:ssä säädetyssä erityisessä lakisääteisessä menettelyssä muutoksen hakemiseksi toimivaltaisten yhdyskuntasuunnitteluviranomaisten päätöksiin tuomioistuimissa, ja joka edellyttää sen osoittamista, että asia ”koskee merkittävästi” asianomaisen etua, ei vastaa mainitussa direktiivissä säädettyä käsitettä, jonka mukaan asia ”koskee riittävästi” asianomaisen etua.

69 Tällaisen perusteen vahvistaminen, joka on tiukempi kuin direktiiviin 85/337 direktiivin 2003/35 3 artiklan 7 kohdalla lisätyssä 10 a artiklassa ja direktiiviin 96/61 direktiivin 2003/35 4 artiklan 4 kohdalla lisätyssä 15 a artiklassa käytetty peruste, merkitsee komission mukaan direktiivissä 2003/35 asetettujen vaatimusten täytäntöönpanon laiminlyöntiä.

70 Komissio mainitsee lopuksi, että ratkaisut, jotka High Court (Irlanti) on antanut 14.7.2006 ja 8.12.2006 asiassa Friends of the Curragh Environment Ltd, osoittavat sen, ettei Irlannissa voimassa olevaa tuomioistuinten harjoittamaa valvontaa koskevaa järjestelmää voida katsoa direktiivin 2003/35 täytäntöönpanoksi, koska High Court oli arvioidessaan jälkimmäisessä tuomiossa sitä, koskeeko asia ”merkittävästi” asianomaisen etua, lausunut, ettei tätä direktiiviä ollut saatettu osaksi Irlannin oikeusjärjestystä.

71 Irlanti kiistää High Courtin kyseisten ratkaisujen merkityksellisyyden asian kannalta, koska ratkaisuissa käsiteltiin ensisijaisesti kysymystä direktiivin 2003/35 välittömästä oikeusvaikutuksesta.

72 Irlanti huomauttaa lisäksi, että High Courtin asiassa Sweetman 26.4.2007 antama tuomio päinvastoin osoittaa, että kyseisen direktiivin edellä mainitut säännökset on pantu täytäntöön tuomioistuimissa noudatettavalla muutoksenhakumenettelyllä, jota on täydennetty eräissä laeissa, muun muassa PDA:n 50 §:ssä, annetuilla menettelyä koskevilla erityissäännöillä, koska kyseinen tuomioistuin on katsonut, että vaatimus siitä, että asia koskee merkittävästi asianomaisen etua, on joustava eikä se ole ristiriidassa direktiiviin 85/337 direktiivin 2003/35 3 artiklan 7 kohdalla lisätyn 10 a artiklan kanssa.

73 Toisessa väitteessä komissio väittää, ettei direktiiviin 85/337 direktiivin 2003/35 3 artiklan 7 kohdalla lisättyä 10 a artiklaa eikä direktiiviin 96/61 direktiivin 2003/35 4 artiklan 4 kohdalla lisättyä 15 a artiklaa ole saatettu osaksi kansallista oikeusjärjestystä, koska vastoin kummankin artiklan ensimmäistä kohtaa Irlannin oikeusjärjestyksessä ei ole täytäntöönpantu vaatimusta, jonka mukaan kantajalla on mahdollisuus saattaa kumpaankin direktiiviin sisältyvien yleisön osallistumista koskevien säännösten soveltamisalaan kuuluvien päätösten, toimien tai laiminlyöntien asiasisällön laillisuus uudelleen tutkittavaksi.

74 Irlanti vetoaa tältä osin siihen, ettei kyseisissä artikloissa edellytetä säännösten antamista päätöksen asiasisällön täydellisestä valvomisesta vaan pelkästään mahdollisuuden antamista päätöksen asiasisällön laillisuuden riitauttamiseen. Irlannin oikeusjärjestyksessä on kuitenkin olemassa sellainen valvontajärjestelmä.

75 Irlanti katsoo myös, että direktiiviin 85/337 direktiivin 2003/35 3 artiklan 7 kohdalla lisätyssä 10 a artiklassa ja direktiiviin 96/61 direktiivin 2003/35 4 artiklan 4 kohdalla lisätyssä 15 a artiklassa asetetut vaatimukset on täysimääräisesti täytäntöönpantu Irlannin oikeudessa, koska säännöksissä edellytetty muutoksenhakumenettely Irlannin tuomioistuimissa on olemassa. Muutoksenhakumenettelyllä tuomioistuimissa on tarkoitus mahdollistaa eräs alioikeuksien ja hallintoviranomaisten päätösten ja toimien valvonnan muodoista sen takaamiseksi, että näille viranomaisille annetut tehtävät hoidetaan asianmukaisesti ja laillisesti.

76 Lisäksi asianomaisen jäsenvaltion mukaan sovelletaan PDA:n 50 ja 50A §:ssä säädettyä erityistä menettelyä muutoksen hakemiseksi tuomioistuimissa yhdyskuntasuunnitteluviranomaisia vastaan nostettujen kanteiden osalta.

77 Komissio katsoo kolmannessa väitteessä, ettei Irlanti ole ryhtynyt mihinkään toimenpiteisiin pannakseen täytäntöön direktiiviin 85/337 direktiivin 2003/35 3 artiklan 7 kohdalla lisätyssä 10 a artiklassa ja direktiiviin 96/61 direktiivin 2003/35 4 artiklan 4 kohdalla lisätyssä 15 a artiklassa säädettyjen menettelyjen joutuisuutta koskevat vaatimukset.

78 Komissio vetoaa neljännessä väitteessä samaan täytäntöönpanon laiminlyöntiin siltä osin kuin asia koskee vaatimusta siitä, etteivät kyseiset menettelyt saa olla niin kalliita, että se olisi esteenä niihin osallistumiselle, ja viittaa siihen, ettei asian hävinneen kantajan maksettaviksi tulevilla oikeudenkäyntikuluilla ole ylärajaa, koska missään lain säännöksessä ei ole viittausta menettelyistä aiheutuvien kulujen rajoittaminen siten, etteivät kulut estä menettelyihin osallistumista.

79 Voimassa olevat menettelyt ovat Irlannin mukaan oikeudenmukaisia ja tasapuolisia eivätkä ne ole niin kalliita, että se olisi esteenä menettelyyn osallistumiselle. Lisäksi niissä voidaan nopeasti tutkia direktiiveissä 85/337 ja 96/61, sellaisina kuin ne ovat muutettuina direktiivillä 2003/35, tarkoitetut päätökset.

80 Viidennessä väitteessä komissio moittii Irlantia lopuksi siitä, ettei se ole antanut yleisölle käytännön tietoja mahdollisuudesta turvautua hallinnollisiin ja tuomioistuimessa tapahtuviin muutoksenhakumenettelyihin siten kuin direktiiviin 85/337 direktiivin 2003/35 3 artiklan 7 kohdalla lisätyssä 10 a artiklassa ja direktiiviin 96/61 direktiivin 2003/35 4 artiklan 4 kohdalla lisätyssä 15 a artiklan kuudennessa kohdassa edellytetään sen tekevän.

81 Irlanti katsoo täyttäneensä tämän velvoitteen, koska tämän tuomion 17 kohdassa mainitun ylioikeuksien työjärjestyksen 84 § on lain tasoinen säännös ja Irlannin tuomioistuinlaitoksella on lisäksi internet-sivusto, jossa selostetaan eri tuomioistuimia ja niiden toimivaltaa sekä annetaan mahdollisuus tutustua High Courtin tuomioihin.

– Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

82 Ensimmäinen väite koskee oikeussuojan tarvetta, ja sen osalta direktiiviin 85/337 direktiivin 2003/35 3 artiklan 7 kohdalla lisätyn 10 a artiklan ensimmäisen kohdan a ja b alakohdasta sekä direktiiviin 96/61 direktiivin 2003/35 4 artiklan 4 kohdalla lisätyn 15 a artiklan ensimmäisen kohdan a ja b alakohdasta ilmenee, että jäsenvaltioiden on asiaa koskevan kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti varmistettava, että jos kansallisessa oikeudessa asetetaan sellainen edellytys, niin siihen yleisöön kuuluville, jota asia koskee, ja joiden etua asia riittävästi koskee tai jotka väittävät oikeuksiensa heikentyvän, on mahdollisuus muutoksenhakuun näissä säännöksissä täsmennetyin edellytyksin, ja että jäsenvaltioiden on määriteltävä, mikä muodostaa riittävän edun ja oikeuden heikentymisen, tavoitteenaan antaa yleisölle, jota asia koskee, laaja muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus.

83 On kiistatonta, että antaessaan siihen ”yleisöön, jota asia koskee”, kuuluville kantajille, jotka voivat vedota PDA:n 50A §:n 3 momentissa ilmaistujen edellytysten mukaiseen etuun, mahdollisuuden hakea muutosta tiettyihin suunnittelutoimiin Irlanti on antanut säännökset, joilla oikeus saada asia käsitellyksi tuomioistuimessa on tällä erityisalalla tehty suoraan riippuvaksi asianomaisten kantajien oikeussuojan tarpeesta, kuten julkisasiamies on huomauttanut ratkaisuehdotuksensa 57 kohdassa.

84 Koska komissio tämän tuomion 49 kohdassa todetuin tavoin riitauttanut tältä osin vain tiettyjen säännösten täytäntöönpanon laiminlyönnin ja on sitä paitsi nimenomaisesti ilmoittanut, ettei se aio vedota virheelliseen tai puutteelliseen täytäntöönpanoon, asiassa ei ole tarpeen tutkia, onko arviointiperuste, joka koskee merkittävää etua – sellaisena kuin sitä sovelletaan ja tulkitaan Irlannin tuomioistuimissa – samansisältöinen kuin direktiivissä 2003/55 asetettu arviointiperuste, joka koskee riittävää etua, sillä kysymys johtaisi arvioimaan täytäntöönpanon laadukkuutta erityisesti suhteessa siihen toimivaltaan, joka mainitussa direktiivissä myönnetään jäsenvaltioille niiden määrittäessä riittävän edun käsitettä direktiivillä tavoiteltua päämäärää noudattaen.

85 Lisäksi asiassa Friends of the Curragh Environment annettu High Courtin jälkimmäinen tuomio, johon komissio ensisijaisesti vetoaa, on annettu ennen PDA:han vuonna 2006 tehtyjä muutoksia voimassa olleen lainsäädännön perusteella, eikä se muutenkaan riitä osoittamaan, että täytäntöönpano olisi väitetyin tavoin laiminlyöty.

86 Ensimmäinen väite on siten aiheeton.

87 Toisen väitteen osalta on kiistatonta, että Irlannin oikeudessa on PDA:n 50 ja 50A §:n mukaisesti sovellettavan lakisääteisen erityismenettelyn lisäksi olemassa ylioikeuksien työjärjestyksen 84 §:ssä säännelty muutoksenhakumenettely tuomioistuimissa. Näiden muutoksenhakumenettelyjen mukaisesti voidaan vaatia päätösten tai toimien kumoamista alioikeuksien ja hallintoviranomaisten päätösten ja toimien valvonnan yhteydessä sen takaamiseksi, että näille viranomaisille annetut tehtävät hoidetaan laillisesti.

88 Täten käyttöön otetut eri menettelyt muutoksen hakemiseksi tuomioistuimessa voivat tulla sovellettaviksi direktiiveihin 85/337 ja 96/61, sellaisina kuin ne ovat muutettuina direktiivillä 2003/35, sisältyvien yleisön osallistumista muun muassa yhdyskuntasuunnittelun nimenomaisella alalla koskevien säännösten soveltamisalaan kuuluviin päätöksiin, toimiin tai laiminlyönteihin ja niiden voidaan siten katsoa sisältävän direktiiviin 85/337 direktiivin 2003/35 3 artiklan 7 kohdassa lisätyn 10 a artiklan sekä direktiiviin 96/61 direktiivin 2003/35 4 artiklan 4 kohdalla lisätyn 15 a artiklan täytäntöönpanon siltä osin kuin niissä edellytetään, että hakijalla on mahdollisuus riitauttaa kyseisten päätösten, toimien tai laiminlyöntien asiasisällön tai niihin liittyvien menettelyjen laillisuus.

89 Koska yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi ei ole saatettu väitettä kyseisten säännösten virheellisestä täytäntöönpanosta, yhteisöjen tuomioistuin ei voi tutkia niitä komission esittämiä perusteluja, jotka liittyvät tuomioistuimissa muutoksenhaun yhteydessä tosiasiallisesti harjoitettavan valvonnan laajuuteen erityisesti sellaisena kuin se ilmenee High Courtin oikeuskäytännöstä.

90 Toinen väite on siten aiheeton.

91 Kolmannen väitteen osalta, joka koskee direktiiviin 85/337 direktiivin 2003/35 3 artiklan 7 kohdalla lisätyn 10 a artiklan ja direktiiviin 96/91 direktiivin 2003/35 4 artiklan 4 kohdalla lisätyn 15 a artiklan täytäntöönpanon laiminlyöntiä siltä osin kuin niissä asetetaan menettelyn nopeutta koskevia vaatimuksia, tämä perustelu on tämän tuomion 49 kohdassa esitetyt seikat huomioon ottaen aiheeton, koska PDA:n 50A §:n 10 momentista ja 11 momentin b kohdasta seuraa, että toimivaltaisten tuomioistuinten on käsiteltävä nämä muutoksenhakuasiat niin nopeasti kuin oikeudenkäyttö sallii.

92 Neljännen väitteen osalta, joka koskee menettelyistä aiheutuvia kuluja, direktiiviin 85/337 direktiivin 2003/35 3 artiklan 7 kohdalla lisätystä 10 a artiklasta ja direktiiviin 91/61 direktiivin 2003/35 4 artiklan 4 kohdalla lisätystä 15 a artiklasta johtuu, että kyseisten säännösten perusteella käyttöönotetut menettelyt eivät saa olla niin kalliita, että se olisi esteenä niihin osallistumiselle. Säännöksissä tarkoitetaan ainoastaan kyseisiin menettelyihin osallistumisesta aiheutuvia kuluja. Tällaisella säännöksellä ei

kielletä sitä, että tuomioistuimet saavat määrätä oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta, kunhan kulujen määrä noudattaa tätä vaatimusta.

93 Vaikka on kiistatonta, että Irlannin tuomioistuimilla on mahdollisuus olla velvoittamatta asian hävinnyttä asianosaista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja että ne voivat lisäksi määrätä toisen asianosaisen vastaamaan hävinneelle asianosaiselle aiheutuneista kuluista, on silti todettava, että tässä on vain kysymys tuomioistuinten noudattamasta käytännöstä.

94 Pelkkää tällaista käytäntöä, jolle on ominaista varmuuden puuttuminen, ei tämän tuomion 54 ja 55 kohdassa mainitussa yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneessa oikeuskäytännössä asetettujen vaatimusten mukaan voida pitää direktiiviin 85/337 direktiivin 2003/35 3 artiklan 7 kohdalla lisätyn 10 a artiklan ja direktiiviin 96/61 direktiivin 2003/35 4 artiklan 4 kohdalla lisätyn 15 a artiklan mukaisten velvoitteiden pätevänä täyttämisen muotona.

95 Neljäs väite on siten aiheellinen.

96 Viidennen väitteen osalta on syytä muistuttaa, että yhtenä direktiivin 2003/35 perusperiaatteena on edistää muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa noudattaen tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa tehtyä Århusin yleissopimusta.

97 Tältä osin direktiiviin 85/337 direktiivin 2003/35 3 artiklan 7 kohdalla lisätyn 10 a artiklan kuudennessa kohdassa ja direktiiviin 96/61 direktiivin 2003/35 4 artiklan 4 kohdalla lisätyn 15 a artiklan kuudennessa kohdassa säädettyä velvollisuutta antaa yleisölle käytännön tietoja mahdollisuudesta turvautua hallinnollisiin ja tuomioistuimessa tapahtuviin muutoksenhakumenettelyihin on tarkasteltava tiettyä sellaista tulosta koskevana velvollisuutena, joka jäsenvaltion on täytettävä.

98 Kun yleisölle näin myönnetyistä oikeuksista tiedottamisesta ei ole erikseen säädetty laissa tai asetuksessa, hallinnollisia ja tuomioistuimessa tapahtuvia muutoksenhakumenettelyjä koskevien sääntöjen asettamista saataville pelkästään julkaisemalla tai sähköisesti ja mahdollisuutta saada tietoja tuomioistuinten ratkaisuista ei voi pitää toimenpiteinä, joilla voitaisiin taata riittävän selvästi ja täsmällisesti, että yleisöllä, jota asia koskee, on mahdollisuus tuntea muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutensa ympäristöasioissa.

99 Viides väite on siten hyväksyttävä.

100 Edellä esitetystä seuraa, että toinen kanneperuste on aiheellinen siltä osin kuin se koskee vaatimusta direktiivin 2003/35 3 artiklan 7 kohdan ja 4 artiklan 4 kohdan saattamisesta osaksi kansallista oikeusjärjestystä sen neljännen ja viidennen väitteen osalta.

Direktiivin 2003/35 6 artiklan ensimmäisen kohdan noudattamatta jättäminen laiminlyömällä velvollisuus ilmoittaa komissiolle

– Asianosaisten lausumat

101 Komissio väittää, että Irlannin sille antamat tiedot direktiivin 85/337 10 a artiklan ja direktiivin 96/61 15 a artiklan käyttöönottamista merkinneen direktiivin 2003/35 säännösten saattamisesta osaksi kansallista oikeusjärjestystä eivät ole riittävät.

102 Komissio katsoo tältä osin, ettei Irlanti ole saattanut sen tietoon oikeuskäytäntöä, joka osoittaisi sen, että yleisöllä, jota asia koskee, on mahdollisuus saada asia tutkituksi tuomioistuimessa, eikä täsmällisiä lainsäännöksiä, jotka osoittaisivat sen, että näissä

säännöksissä säädetyt oikeudet ja velvollisuudet on saatettu osaksi kansallista oikeusjärjestystä varsinkin siltä osin kuin niissä edellytetään, että muutoksenhakumenettely on oikeudenmukainen, tasapuolinen ja nopea eikä se saa olla niin kallis, että se olisi esteenä menettelyyn osallistumiselle.

103 Komissio toteaa lisäksi, ettei sille ole ilmoitettu hyödyllisestä kansallisesta oikeuskäytännöstä, joka koskee erityisesti direktiiviin 2003/35 liittyvien oikeussuojakeinojen käyttöä, ja erityisesti, ettei Irlanti itse ollut sisällyttänyt komissiota High Courtin asiassa Friends of Curragh Environment Ltd antamien tuomioiden vastaanottajiin, vaan komissiolle niistä toimitettu tieto oli peräisin eri lähteestä.

104 Irlanti myöntää, ettei se ole täysimääräisesti noudattanut direktiivin 2003/35 6 artiklassa säädettyä velvollisuutta ilmoittaa komissiolle. Irlanti täsmentää kuitenkin, että koska tämän direktiivin 3 artiklan 7 kohdan ja 4 artiklan 4 kohdan säännökset oli saatettu osaksi kansallista oikeusjärjestystä jo ennestään voimassa olleilla lainsäännöksillä, sillä ei ollut velvollisuutta antaa näitä säännöksiä tiedoksi.

– Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

105 On syytä muistuttaa, että vaikka EY 226 artiklan mukaisessa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä komission on näytettävä toteen, että jäsenyysvelvoitteita ei ole noudatettu, ja esitettävä yhteisöjen tuomioistuimelle ne seikat, jotka ovat välttämättömiä, jotta yhteisöjen tuomioistuin voisi tutkia, onko jäsenyysvelvoitteita jätetty noudattamatta, eikä se voi nojautua mihinkään olettamaan, myös jäsenvaltioiden on EY 10 artiklan nojalla autettava komissiota sen suorittaessa tehtäväänsä, johon sisältyy EY 211 artiklan mukaan muun muassa huolehtiminen siitä, että EY:n perustamissopimuksen määräyksiä sekä toimielinten sen nojalla antamia säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan (ks. mm. asia C-408/97, komissio v. Alankomaat, tuomio 12.9.2000, Kok., s. I-6417, 15 ja 16 kohta ja asia C-456/03, komissio v. Italia, tuomio 16.6.2005, Kok., s. I-5335, 26 kohta).

106 Näissä ratkaisuissa esiin tuodussa tarkoituksessa direktiivin 2003/35 6 artiklassa asetetaan – kuten muissakin direktiiveissä – jäsenvaltioille ilmoittamisvelvollisuus.

107 Ilmoitusten, jotka jäsenvaltioiden on näin toimitettava komissiolle, on oltava selviä ja täsmällisiä. Ilmoituksista on ilmettävä ristiriidattomasti millä laeilla, asetuksilla ja hallinnollisilla määräyksillä jäsenvaltio katsoo täyttäneensä eri velvoitteet, joita sille direktiivistä aiheutuu. Ilmoitusten puuttuessa komissio ei kykene tarkistamaan, onko jäsenvaltio pannut direktiivin tosiasiallisesti ja täysimääräisesti täytäntöön. Jo pelkästään sillä, että jäsenvaltio laiminlyö tämän velvollisuutensa joko siten, että ilmoitus puuttuu kokonaan, tai siten, ettei ilmoitus ole riittävän selvä ja täsmällinen, on mahdollista perustella EY 226 artiklaan perustuvan sellaisen menettelyn aloittaminen, jossa tällainen jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen todetaan (ks. em. asia komissio v. Italia, tuomio 16.6.2005, 27 kohta).

108 Sitä paitsi vaikka direktiivin saattaminen osaksi kansallista oikeusjärjestystä voitaisiin varmistaa kansallisen oikeuden ennestään voimassa olevilla säännöillä, tämä ei vapauta jäsenvaltioita niiden ehdottomasta velvollisuudesta ilmoittaa kyseisistä säännöistä komissiolle, jotta tämä voi arvioida sitä, ovatko ne direktiivin mukaisia (ks. vastaavasti em. asia komissio v. Italia, tuomio 16.6.2005, 30 kohta).

109 Koska direktiivin 2003/35 muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa koskevien säännösten täytäntöönpano oli tässä tapauksessa tarkoitus varmistaa ennestään voimassa olleen oikeuden säännöksillä sellaisinaan, Irlannin olisi kuulunut saattaa kyseiset lait tai asetukset komission tietoon, eikä Irlanti voi tehokkaasti vedota siihen, että kyseiset kansallisen oikeuden säännöt on ilmoitettu aikaisemmin direktiivien 85/337 ja 96/61, sellaisina kuin ne olivat ennen direktiivillä 2003/55 tehtyjä muutoksia, täytäntöönpanon yhteydessä.

110 Koska Irlanti katsoi, että kansallisten tuomioistuinten ja erityisesti High Courtin oikeuskäytännössä oli jo todettu direktiivin tulleen saatetuksi osaksi kansallista oikeusjärjestystä, kyseisen jäsenvaltion olisi myös kuulunut toimittaa komissiolle täsmällinen katsaus kyseiseen oikeuskäytäntöön, jotta komissio voi arvioida, oliko tämä jäsenvaltio todella pannut direktiivin 2003/35 täytäntöön pelkästään soveltamalla

ennen direktiivin voimaantuloa voimassa ollutta kansallista oikeutta, ja täyttää sille perustamissopimuksen mukaan kuuluvan valvontatehtävän.

111 Tästä seuraa, että toinen väite on perusteltu siltä osin kuin se koskee komissiolle ilmoittamista koskevan velvollisuuden laiminlyöntiä.

112 Näin ollen on kaikki edellä esitetyt seikat huomioon ottaen todettava, että Irlanti ei ole noudattanut direktiivin 85/337, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/11, ja direktiivin 2003/35 6 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska

– se ei ole toteuttanut kaikkia direktiivin 85/337, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/11, 2 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 2–4 kohdan mukaisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että ennen luvan myöntämistä hankkeet, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia direktiivin 85/377, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/11, liitteessä II olevan 10 kohdan e alakohtaan kuuluvassa ryhmässä tienrakennus, alistetaan lupamenettelyyn ja että niiden vaikutukset arvioidaan tämän muutetun direktiivin 5–10 artiklan mukaisesti, ja

– se ei ole antanut kaikkia direktiivin 2003/35 3 artiklan 3–7 kohdan ja 4 artiklan 2–4 kohdan noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä ja se on jättänyt ilmoittamatta komissiolle eräät näistä säännöksistä.

113 Kanne hylätään muilta osin.

Oikeudenkäyntikulut

114 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Saman työjärjestyksen 69 artiklan 3 kohdassa säädetään, että jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi tai jos siihen on muutoin erityisiä syitä, yhteisöjen tuomioistuin voi määrätä oikeudenkäyntikulut jaettaviksi asianosaisten kesken tai määrätä, että kukin vastaa omista kuluistaan.

115 Vaikka komissio on vaatinut Irlannin velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut, tässä tapauksessa on syytä ottaa huomioon se, että kantaja on hävinnyt asian olennaisilta osin. Sen vuoksi on syytä määrätä, että kumpikin asianosainen vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Irlanti

– **ei ole noudattanut tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 27.6.1985 annetun neuvoston direktiivin 85/337/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 3.3.1997 annetulla neuvoston direktiivillä 97/11/EY, mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toteuttanut kaikkia direktiivin 85/337, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/11, 2 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 2–4 kohdan mukaisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että ennen luvan myöntämistä hankkeet, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia direktiivin 85/377, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/11,**

liitteessä II olevan 10 kohdan e alakohtaan kuuluvassa ryhmässä tienrakennus, alistetaan lupamenettelyyn ja että niiden vaikutukset arvioidaan kyseisen direktiivin 5–10 artiklan mukaisesti

– **ei ole noudattanut yleisön osallistumisesta tiettyjen ympäristöä koskevien suunnitelmien ja ohjelmien laatimiseen sekä neuvoston direktiivien 85/337/ETY ja 96/61/EY muuttamisesta yleisön osallistumisen sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeuden osalta 26.5.2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/35/EY 6 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut kyseisen direktiivin 3 artiklan 3–7 kohdan eikä 4 artiklan 2–4 kohdan noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä ja se on jättänyt ilmoittamatta Euroopan yhteisöjen komissiolle eräät näistä säännöksistä.**

2) Kanne hylätään muilta osin.

3) Euroopan yhteisöjen komissio ja Irlanti vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Allekirjoitukset